

رژیم حقوقی دولت‌ها در قبال تروریسم و امنیت بین الملل

دکتر امین امینی زارع

UN CTED

Counter Terrorism Committee
Executive Directorate

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رژیم حقوقی دولتها در قبال تروریسم و امنیت بین الملل

تالیف:

دکتر امین امینی زارع

دکترای تخصصی حقوق بین الملل

انتشارات موجک

سرشناسه: امینی زارع، امین، ۱۳۴۹-

عنوان و نام پدیدآور: رژیم حقوقی دولت‌ها در قبال تروریسم و امنیت بین‌الملل / تألیف امین امینی زارع.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۰۱ ص.

فروست: انتشارات موجک: شماره؛ ۱۰۷۲۸.

شابک: ۹-۲۹۰-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۷۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۹۵]-۲۰۱؛ همچنین کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع: تروریسم -- پیشگیری -- همکاری‌های بین‌المللی

موضوع: Terrorism -- Prevention -- International cooperation

موضوع: تروریسم -- جنبه‌های حقوقی

موضوع: Terrorism -- *Legal aspects

موضوع: امنیت ملی -- همکاری‌های بین‌المللی

موضوع: National security -- International cooperation

موضوع: مسئولیت دولت (حقوق بین‌الملل)

موضوع: Government liability (International law)

رده بندی کنگره: K۵۲۵۶

رده بندی دیویی: ۳۴۵/۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۰۹۷۱۸

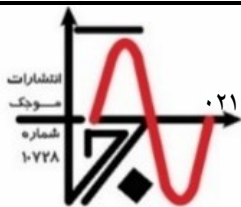
انتشارات موجک

واتساپ: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۲۱۸۱۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان: رژیم حقوقی دولت‌ها در قبال تروریسم و امنیت بین‌الملل

تألیف: دکتر امین امینی زارع

مشخصات ظاهری: ۲۰۱ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: بهار ۱۴۰۰، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۷۰۰۰۰۰ ریال، شابک: ۹-۲۹۰-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیش‌گفتار..... ۱

فصل اول: کلیات ۵

۱-۱ درآمد ۵

۲-۱ بیان مسئله ۵

۳-۱ اهمیت موضوع ۱۰

۴-۱ مرور کوتاه بر سوابق پژوهشی ۱۲

۵-۱ بررسی ابعاد نوآورانه ۱۶

۶-۱ اهداف ۱۸

فصل دوم: تروریسم در پژوهش‌ها ۲۱

فصل سوم: خاستگاه‌شناسی تروریسم ۲۹

۱-۳ ریشه لغوی ۲۹

۲-۳ ریشه‌های تاریخی و فرهنگی ۳۰

۳-۳ تاریخ گزارش‌ها و ثبت اصطلاح تروریسم ۳۱

۱-۳-۳ تروریسم به منزله عمل مجرد ۳۱

۲-۳-۳ تروریسم به منزله تلاش برای اهداف سیاسی ۳۲

- ۳-۳-۳ تروریسم به منزله اعمال خشونت هدفمند ۳۲
- ۳-۳-۴ تروریسم به منزله بهره برداری سیاسی هدفمند ۳۲
- ۳-۳-۵ تروریسم به منزله قتل ۳۳
- ۳-۳-۶ تروریسم به منزله جنایت ساختاری ۳۳
- ۳-۳-۷ تروریسم به مثابه امری مجموع ۳۳
- ۳-۳-۸ تروریسم به منزله رعب و زور ۳۴
- ۳-۳-۹ تبیین تروریسم در سازمان کنفرانس اسلامی ۳۴
- ۳-۴ تروریسم در گفتمان سیاسی جدید ۳۴

فصل چهارم: مفهوم تروریسم ۳۷

- ۱-۴ عدم صراحت در تبیین مفهومی ۳۷
- ۲-۴ تبیین جامعه شناختی ۳۸
- ۳-۴ دیرینه شناسی تروریسم با استناد بر نظریه فوکو ۴۱
- ۴-۴ گشتار مفهوم تروریسم در مفهوم بورژوازی ۴۵

فصل پنجم: انواع تروریسم ۴۹

- ۱-۵ بررسی نحله‌ها و انواع تروریسم ۴۹
- ۲-۵ تقسیم بندی تروریسم سنتی و مدرن ۵۰
- ۱-۲-۵ تروریسم سنتی ۵۰
- ۲-۲-۵ تروریسم مدرن ۵۲
- ۳-۵ تقسیم بندی تروریسم فردی و غیرفردی ۵۳
- ۱-۳-۵ تروریسم فردی ۵۳
- ۲-۳-۵ تروریسم غیرفردی ۵۴
- ۴-۵ تروریسم داخلی و بین‌المللی ۵۶
- ۱-۴-۵ تروریسم داخلی ۵۶

- ۵۷..... ۲-۴-۵ تروریسم بین‌المللی
- ۵۷..... ۵-۵ تقسیم تروریسم به لحاظ تنوع هدف
- ۵۷..... ۱-۵-۵ تروریسم ارتجاعی
- ۵۷..... ۲-۵-۵ تروریسمی نژادی جدایی طلبانه
- ۵۸..... ۳-۵-۵ تروریسم اندیشه
- ۵۸..... ۴-۵-۵ تروریسم روانی
- ۵۸..... ۵-۵-۵ نارکو تروریسم
- ۵۸..... ۶-۵-۵ تروریسم ملیگرا
- ۵۹..... ۷-۵-۵ تروریسم سیاسی
- ۵۹..... ۸-۵-۵ تروریسم مذهبی
- ۶۰..... ۶-۵ مطالعه تروریسم بر اساس انگیزه شناسی
- ۶۱..... ۷-۵ تعریفی دیگر بر اساس تعاریف اجتماعی
- ۶۱..... ۱-۷-۵ تروریسم مشهور یا متعارف
- ۶۲..... ۲-۷-۵ تروریسم گمنام یا نامتعارف
- ۶۵..... ۸-۵ تروریسم سایبری یا اینترنتی

فصل ششم: بررسی فقهی ماهیت تروریسم..... ۶۷

- ۶۷..... ۱-۶ ماهیت و احکام مسئله ترور در اسلام
- ۷۲..... ۲-۶ بررسی فقهی ماهیت تروریسم و پیشگیری از آن
- ۷۲..... ۳-۶ تفاوت ماهوی تروریسم با مبارزه برای آزادی و آشکال دفاع مشروع
- ۷۵..... ۴-۶ انواع شیوه‌های تروریستی بر اساس اقسام تروریسم

فصل هفتم: روش شناسی..... ۷۷

- ۷۷..... ۱-۷ روش شناسی تبیین تروریسم
- ۷۷..... ۲-۷ روش تاریخی

- ۳-۷ روش مبتنی بر معرفت به خاستگاه دینی ۷۹
- ۴-۷ روش‌شناسی مطالعه ساختاری تروریسم ۸۱
- ۵-۷ اشکالات تبیین در روش شناختی مفهومی ۸۲
- ۶-۷ مفهوم‌شناسی خشونت به مثابه جوهره تروریسم ۸۴
- ۷-۷ عدم مشروعیت خشونت تروریستی ۸۶
- ۸-۷ تجلیات عینی تفکر مبنی بر عدم خشونت ۸۶
- ۹-۷ فلسفه انتقادی و مسئله خشونت ۸۸
- ۱۰-۷ روانکاوی خشونت ۸۹
- ۱۱-۷ زمینه‌شناسی تحقیق در باب حقوق بین‌الملل ۹۱
- ۱۲-۷ جهانی شدن در آینه حقوق بین‌الملل ۹۱
- ۱۳-۷ اهمیت مفهوم تبعیض ۹۲
- ۱۴-۷ مسئله حقوق امنیت ۹۳
- ۱۵-۷ روش بررسی اسناد حقوقی بین‌المللی در قبال تروریسم ۹۴
- ۱۶-۷ اهمیت جامعه آماری اسناد ۹۵
- ۱۷-۷ جامعه آماری منابع حقوق بین‌المللی در باب تروریسم ۹۶
- ۱-۱۷-۷ عرف ۹۷
- ۲-۱۷-۷ قواعد عمومی حقوقی ۹۷
- ۳-۱۷-۷ تصمیمات قضایی ۹۸
- ۴-۱۷-۷ صاحب نظران ۹۸
- ۵-۱۷-۷ معاهدات ۹۹
- ۱۸-۷ رویکرد پوزیتیویستی به مسئله تروریسم ۹۹
- ۱۹-۷ دیوان داوری بین‌المللی در خصوص دعاوی تروریستی ۱۰۲
- ۲۰-۷ ماهیت کاربردی حقوق بین‌الملل در باب تروریسم ۱۰۳
- ۲۱-۷ وجوه عمومی و خصوصی حقوق بین‌الملل ۱۰۴
- ۲۲-۷ روش پژوهش فقه اسلامی در باب تروریسم ۱۰۵

- ۱-۲۲-۷ فنکک ۱۰۶
- ۲-۲۲-۷ اغتتال ۱۰۶
- ۳-۲۲-۷ محاربه ۱۰۶
- ۲۳-۷ ترور و فهم عقلائی از ماهیت آن ۱۰۷

فصل هشتم: تحلیل و بررسی قواعد و مقررات بین‌المللی در مبارزه با تروریسم. ۱۰۹

- ۱-۸ دولت‌ها و دوراهی امنیت و حقوق بشر ۱۰۹
- ۲-۸ سوابق ترور ۱۱۰
- ۳-۸ شناسایی عوامل بحث در حقوق بین‌الملل ۱۱۱
- ۱-۳-۸ حقوق بین‌الملل و تأمین مالی تروریسم ۱۱۱
- ۲-۳-۸ اقدامات بر علیه تأمین مالی ۱۱۲
- ۳-۳-۸ مصونیت اموال بانکی ۱۱۳
- ۴-۳-۸ فرقه‌گرایی ۱۱۳
- ۵-۳-۸ تأمین مالی و مسائل مبتنی بر توسعه ۱۱۴
- ۶-۳-۸ حامیان و حمایت از تروریسم ۱۱۵
- ۷-۳-۸ دیوان دادگستری بین‌المللی در مقابله با تروریسم ساختاریافته ۱۱۶
- ۴-۸ حقوق بین‌الملل در آستانه اقدامات ۱۱۷
- ۱-۴-۸ ثبت رویدادها و واکنش‌های مجامع ۱۱۷
- ۲-۴-۸ عملیات تروریستی و اصول حقوق بشردوستانه ۱۲۰
- ۳-۴-۸ ویژگی‌های ضمانتی حقوقی ۱۲۰
- ۵-۸ شناسایی سوزده‌های درگیر تروریسم ۱۲۳
- ۱-۵-۸ قربانیان اصلی عملیات تروریستی ۱۲۳
- ۲-۵-۸ افسران مقابله با تروریسم ۱۲۴
- ۳-۵-۸ حامیان اصلی تروریسم ۱۲۵

فصل نهم: موجبات مقررات مقابله با تروریسم در سازمان‌های بین‌المللی ۱۲۷

- ۱-۹ موجبات مقررات مقابله با تروریسم در سازمان‌های بین‌المللی ۱۲۷
- ۲-۹ تبیین تروریسم برای مقابله در سازمان ملل ۱۲۷
- ۳-۹ معرفی بزه تروریستی در کنوانسیون‌های بین‌المللی ۱۲۹
- ۴-۹ مصداق‌های تروریسم بین‌المللی ۱۳۰
- ۱-۴-۹ کشتار ۲۰ ژانویه ۱۹۹۰ در آذربایجان ۱۳۰
- ۲-۴-۹ حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ نیویورک ۱۳۱
- ۳-۴-۹ عملیات تروریستی در عراق ۱۳۱
- ۴-۴-۹ کشتار و جنایات ضدبشری تروریسم بین‌المللی در افغانستان ۱۳۲
- ۵-۹ نگرش حقوق بین‌الملل درباره تروریسم ۱۳۲
- ۶-۹ وجوه مشترک کنوانسیون‌های ضد تروریسم ۱۳۳
- ۷-۹ تصویب کنوانسیون‌های ضد تروریسم ۱۳۴
- ۱-۷-۹ موجبات تصویب کنوانسیون‌های مصوب مجمع عمومی ۱۳۴
- ۲-۷-۹ رویکرد کلی کنوانسیون‌ها ۱۴۵
- ۸-۹ سابقه تاریخی ایران در مقابله با تروریسم ۱۴۶

فصل دهم: موجبات پیدایش کنوانسیون‌ها و قطعنامه‌ها ۱۴۹

- ۱-۱۰ موجبات پیدایش کنوانسیون‌ها و قطعنامه‌ها ۱۴۹
- ۲-۱۰ قرارداد بین‌المللی جلوگیری از تصرف تروریستی هواپیما ۱۴۹
- ۱-۲-۱۰ شرح متن قرارداد ۱۴۹
- ۲-۲-۱۰ بررسی موجبات قرارداد ۱۵۵
- ۳-۱۰ کنوانسیون راجع به جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری ۱۵۵
- ۱-۳-۱۰ شرح متن قرارداد ۱۵۵
- ۲-۳-۱۰ بررسی موجبات قرارداد ۱۶۲

۴-۱۰	کنوانسیون راجع به جلوگیری و مجازات جرائم علیه اشخاص مورد حمایت بین‌المللی
۱۶۳	همچنین مامورین دیپلماتیک
۱-۴-۱۰	شرح متن کنوانسیون
۱۶۳
۲-۴-۱۰	بررسی موجبات کنوانسیون
۱۶۹
۵-۱۰	کنوانسیون بین‌المللی علیه گروگان‌گیری
۱۶۹
۱-۵-۱۰	شرح متن کنوانسیون
۱۶۹
۲-۵-۱۰	بررسی موجبات کنوانسیون
۱۷۷

فصل یازدهم: موجبات قطعنامه‌های شورای امنیت ۱۷۹

۱-۱۱	شمای کلی قراردادهای امضا شده توسط ایران
۱۷۹
۲-۱۱	موجبات قطعنامه‌های شورای امنیت
۱۸۰
۱-۲-۱۱	قطعنامه ۱۳۷۳
۱۸۰
۲-۲-۱۱	قطعنامه ۱۳۹۰
۱۸۱
۳-۲-۱۱	قطعنامه ۱۴۵۵
۱۸۳
۴-۲-۱۱	قطعنامه ۱۵۴۰
۱۸۳
۵-۲-۱۱	قطعنامه ۱۲۶۷
۱۸۵
۶-۲-۱۱	قطعنامه ۱۳۶۸
۱۸۶
۳-۱۱	منظر سازمان کنفرانس اسلامی به مصوبات قوانین ضد تروریستی
۱۸۶

فصل دوازدهم: جمع‌بندی ۱۸۹

۱-۱۲	درآمد
۱۸۹
۲-۱۲	نتیجه‌گیری
۱۸۹
۳-۱۲	پیشنهادها
۱۹۳

منابع ۱۹۵

۱۹۵ کتابها
۱۹۸ مقالات
۲۰۰ منابع خارجی
۲۰۱ منابع الکترونیکی

پیش‌گفتار

تنازع و تنش‌های اجتماعی و سیاسی در طول تاریخ همواره وجود داشته است. جنگ‌های مذهبی، سیاسی و اقتصادی نیز به همین اعتبار بنا بر مناسبات و اقتضای روابط میان کشورها، فرهنگ‌ها و قدرت‌ها در بسیاری مواقع تعیین‌کنندهٔ اوضاع صلح یا جنگ در اقصی نقاط دنیا بوده‌اند. به این فهرست می‌توان قیام‌های مردمی بر علیه ساختارهای دولتی و حکومتی یا بر ضد اشغالگران و سایر نهضت‌های آزادی خواهانه را اضافه کرد. همچنین حرص، زیاده خواهی، آزمندی و کشورگشایی بسیاری از چهره‌های تاریخی از سده‌های پیشین تا آخرین نمونه جهان شمول آن یعنی قوای نازی و فاشیستی در جنگ دوم جهانی نیز مشمول چنین تنازعاتی هستند که صرف نظر از نیت خوانی شان و سیر وجودی شان به سمت خیر یا شرّ بر دامنهٔ این تحولات افزوده‌اند. اما در این میان موردی متفاوت وجود دارد که به حیث اعتباری، ماهیتی، اهداف و ابزار عملکرد از تمامی نمونه‌های یاد شده متفاوت است: تروریسم.

تروریسم به هیچ روی توجیه بردار نیست. در کتاب حاضر خواهیم دید که هرچند ابهامات بسیاری در تعریف آن و تبیین سرشت کارکردی آن وجود دارد، اما بر کسی پوشیده نیست که کلام اول و آخر تروریسم چیزی نیست جز قتل و ارباب به شیوه‌های غیرانسانی، غیرقانونی و غیراصولی. در یک کلام می‌توان گفت که امروزه یکی از مهمترین مسائلی که صلح و امنیت بین‌المللی را تهدید می‌کند مساله تروریسم است. کلیت این مساله یا همانا معضل جهان گیر هرچند دارای نقاط مبهم بسیار است اما در دو مورد تفاوتی ندارد. نخست سطح شناخت ماهوی آن و سپس سطح مقابله برای امحای آن. رسالهٔ حاضر می‌کوشد طی فصول آتی به هر دو سطح بپردازد اما در مقام دیباچه‌ای بر بحث باید ذکر کرد که در سطح معرفتی یا همان تبیین نظری اختلاف‌های بسیاری وجود دارد. با این حال و با در نظر گرفتن همه اختلاف‌ها عاملان و کارپردازان سطح نخست یعنی همان سطح معرفتی به دو دسته تقسیم می‌شوند:

الف: حکومت‌ها و نظریه پردازان آنها که از درون ساختار حکومتی بر می‌خیزند، وامدار آنها هستند و نظریاتشان هم در راستای منافع آنهاست.

ب: اندیشمندان و پژوهشگران رشته‌های علوم انسانی که فارغ از جانبداری و حب و بغض با نیت علم‌محورانه و بر اساس رسالت علمی‌شان با این مسئله مواجه می‌شوند.

هرچند نیت خوانی از اصول پژوهش‌های علمی به دور است اما دسته دوم و تلاش‌هایشان را می‌توان واجد حقیقتی به مراتب بیشتر از دسته اول دانست. همچنین باید در نظر داشت که دیگر تفاوت مهم میان دسته الف و ب این است که دسته اول در سطح دوم بحث یعنی مقابله با تروریسم نیز دخالت دارند. حال آن که دسته دوم یعنی محققان دانشگاهی و آزادی که به پژوهش علمی آمیخته با اخلاق علمی در این مورد و هر مورد دیگری می‌پردازند اصولاً از قدرت مداخله لازم در وضعیت و ایجاد تغییرات خرد یا کلان در آن برخوردار نیستند.

کتاب حاضر که خود را وامدار سنت دسته دوم می‌داند تلاش می‌کند تا از دریچه یکی از این علوم انسانی یعنی رشته حقوق بین‌الملل و مقتضیات علمی آن به مسئله بنگرد، آن را تحلیل کند و نهایتاً پیشنهادات خود را به شکل موثق و مستدلی ارائه دهد. البته ذکر این مورد نیز بسیار بجاست که ماهیت مواجهه رشته‌های علوم انسانی با مقوله تروریسم بعضاً بسیار متفاوت و متضاد با هم است. رشته‌های دیگر علوم انسانی بیشتر نقشی معرفت‌شناختی، تحلیلی و توصیفی دارند. فلسفه، جامعه‌شناسی، روانشناسی، فرهنگ‌ساحاتی هستند که اهمیت پرداختن علمی و بی‌غرض به پدیده شوم تروریسم را دریافته‌اند، با این حال تفاوت اینها با رشته‌های حقوقی در این است که از کوچکترین اقدام عملی در این مورد پرهیز می‌کنند، حال آن که ساختار علمی حقوق به ویژه حقوق بین‌الملل بررسی‌های خود در باب تروریسم را سامان بخشیده و نهایتاً به وضع قوانین و نظارت بر اجرای آنها متوسل می‌شود.

به طور خلاصه باید گفت که چالش‌های مختلفی در تعریف تروریسم وجود دارد که در گفتمان دانشگاهی، به شدت جلب توجه کرده است. دو نمونه مشخص این قضیه عبارت است از این که آیا تروریسم بنا به تعریف، توسط عوامل دولت یعنی ماموران دولتی انجام نمی‌شود؟ و این که آیا تروریسم ضرورتاً منجر به لطمه زدن به بی‌گناهان می‌شود یا خیر؟ ساختار حقوقی ایران چه در ساحت دانشگاهی و چه در رویه‌های قضایی تلاش کرده است به این مهم پرداخته و به آن پاسخ گوید. این

تجربیات که هر کشوری نیز می‌تواند حاوی آن باشد، پلی برای ایجاد رابطه با دیوان‌های تصمیم‌گیری در حقوق بین‌المللی است.

با این حال نکته اساسی در مورد ساختار قانونی جمهوری اسلامی ایران آن است که در حقوق کیفری ایران، عنوان مجرمانه مستقلی برای تروریسم پیش‌بینی نشده است. جرم بغی نیز از این قاعده مستثنی نیست. برخی از حقوق‌دانان بغی را جرم سیاسی دانسته‌اند. اما یکی از مهمترین جرایم علیه امنیت جامعه، که با واکنش کیفری شدیدی در دین اسلام همراه است جرم محاربه و افساد فی الارض است. ایران در طول تاریخ، خصوصاً بعد از انقلاب اسلامی هدف بسیاری از جرائم تروریستی بوده است، اما هیچ‌گاه در قوانین ایران با این پدیده شوم برخورد جدی به عمل نیامده است. با توجه به اینکه در حال حاضر سیزده سند بین‌المللی در مورد مبارزه با تروریسم به تصویب رسیده است، ایران فقط به شش سند از این اسناد ملحق شده است. شکل جهانی این نواقص نیز آنجاست که شاید یکی از دلایلی که ایران جزء اولین و بزرگترین قربانیان تروریسم است فقدان قانون جامعی در مورد تروریسم باشد. اگر مجامع بین‌المللی دارای رویکردی وحدت‌یافته، نظام‌مند و کاملاً کاربردی و اجرایی در مورد تروریسم بودند یا در آینده چنین رویکردی پیشه کنند، شاید نه ایران و نه هیچ کشور دیگری آماج حملات غیرانسانی تروریستی نباشد.

هدف از تالیف کتاب حاضر بررسی موجبات پیدایش مقررات بین‌المللی دولت‌ها در مقابله با تروریسم از منظر حقوق بین‌الملل است که با روش توصیفی-تحلیلی پی گرفته شده است. تروریسم در مقام یکی از مهمترین معضله‌های امنیتی جهان معاصر، تأملات و پژوهش‌های قابل توجهی را در جنبه‌های مختلف علوم انسانی از جمله حقوق بین‌الملل به خود اختصاص داده است. مطالعات اسناد مربوطه نشان می‌دهد که این پدیده با گسترش مناسبات جهان و در پی عدم توازن فزاینده طبقات اجتماعی و نابرابری‌های سیاسی رو به افزایش نهاده است.

طبق نتایج حاصله علی‌رغم تصویب کنوانسیون‌های بین‌المللی در کنار تصویب قوانین درون‌ساختاری کشورها، دوران معاصر شاهد عدم توافق و توفیق جمعی در مقابله و امحای پدیده تروریسم بوده است. علت این امر را می‌توان در فقدان دستیابی به وحدتی نسبی در تعریف ماهیت و سرشت عمل تروریستی دانست که متعاقباً شکل‌های مقابله با آن و نهادهایی همچون سازمان ملل را نیز دچار سردرگمی و ناکارآمدی می‌سازد. ساختار حقوق بین‌الملل نیز هرچند در ایجاد قوانین و مقررات

بین‌المللی توفیقاتی داشته، اما به دلیل اعمال قدرت از سوی دولت‌های قدرتمند در جهت منافع‌شان این تدبیرها بدل به راهکارهای ثمربخش و نهایی نشده است. شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

فصل اول: کلیات

فصل دوم: تروریسم در پژوهش‌ها

فصل سوم: خاستگاه شناسی تروریسم

فصل چهارم: مفهوم تروریسم

فصل پنجم: انواع تروریسم

فصل ششم: بررسی فقهی ماهیت تروریسم

فصل هفتم: روش شناسی

فصل هشتم: تحلیل و بررسی قواعد و مقررات بین‌المللی در مبارزه با تروریسم

فصل نهم: موجبات مقررات مقابله با تروریسم در سازمان‌های بین‌المللی

فصل دهم: موجبات پیدایش کنوانسیون‌ها و قطعنامه‌ها

فصل یازدهم: موجبات قطعنامه‌های شورای امنیت

فصل دوازدهم: جمع‌بندی

در پایان، بر خود لازم می‌دانم که از همه عزیزان و بزرگوارانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب بنده را یاری نموده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

دکتر امین امینی زارع

بهار ۱۴۰۰

The Legal Regime of Governments in the Face of Terrorism and International Security

Dr. Amin Amini Zare

تنازع و تنش‌های اجتماعی و سیاسی در طول تاریخ همواره وجود داشته است. جنگ‌های مذهبی، سیاسی و اقتصادی نیز به همین اعتبار بنا بر مناسبات و اقتضای روابط میان کشورها، فرهنگ‌ها و قدرت‌ها در بسیاری مواقع تعیین‌کنندهٔ اوضاع صلح یا جنگ در اقصی نقاط دنیا بوده‌اند. به این فهرست می‌توان قیام‌های مردمی بر علیه ساختارهای دولتی و حکومتی یا بر ضد اشغالگران و سایر نهضت‌های آزادی خواهانه را اضافه کرد. همچنین حرص، زیاده خواهی، آزمندی و کشورگشایی بسیاری از چهره‌های تاریخی از سده‌های پیشین تا آخرین نمونه جهان شمول آن یعنی قوای نازی و فاشیستی در جنگ دوم جهانی نیز مشمول چنین تنازعاتی هستند که صرف نظر از نیت خوانی شان و سیر وجودی‌شان به سمت خیر یا شرّ بر دامنهٔ این تحولات افزوده‌اند. اما در این میان موردی متفاوت وجود دارد که به حیث اعتباری، ماهیتی، اهداف و ابزار عملکرد از تمامی نمونه‌های یاد شده متفاوت است: تروریسم.

تروریسم به هیچ روی توجیه بردار نیست. در کتاب حاضر خواهیم دید که هرچند ابهامات بسیاری در تعریف آن و تبیین سرشت کارکردی آن وجود دارد، اما بر کسی پوشیده نیست که کلام اول و آخر تروریسم چیزی نیست جز قتل و ارباب به شیوه‌های غیرانسانی، غیرقانونی و غیراصولی. در یک کلام می‌توان گفت که امروزه یکی از مهمترین مسائلی که صلح و امنیت بین‌المللی را تهدید می‌کند مساله تروریسم است. کلیت این مساله یا همانا معضل جهان‌گیر هرچند دارای نقاط مبهم بسیار است اما در دو مورد تفاوتی ندارد. نخست سطح شناخت ماهوی آن و سپس سطح مقابله برای امحای آن.

